

Εισαγωγή

Βασικό Ερώτημα :

Ποιοι είναι οι παράγοντες που επηρεάζουν την αναδιανεμητική πολιτική των κυβερνήσεων ;

Εισαγωγή

Πιο συγκεκριμένα θα εξετάσουμε αν :

A) Οικονομικοί παράγοντες

B) Πολιτικοί παράγοντες

Γ) Πεποιθήσεις αναφορικά με τη φτώχεια

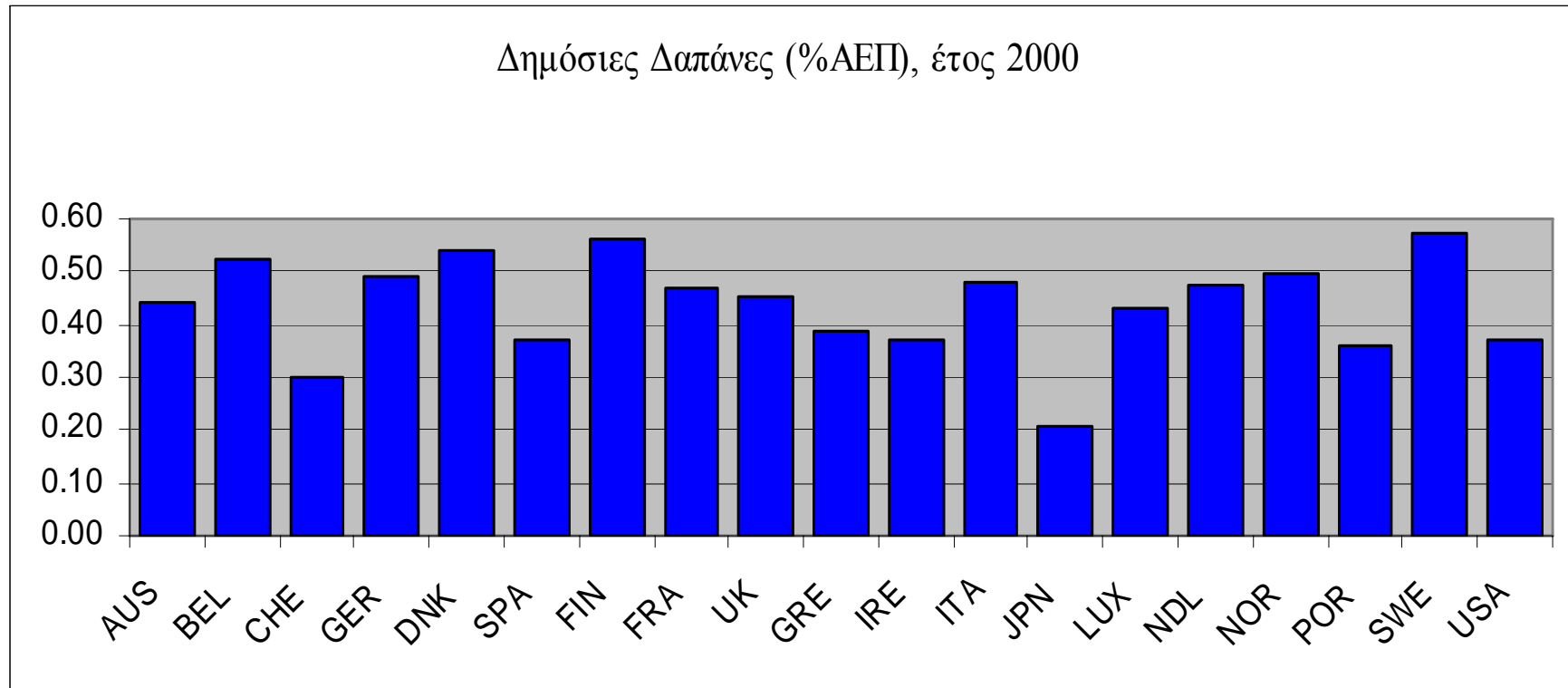
..... επηρεάζουν την αναδιανεμητική πολιτική των κυβερνήσεων.

Στατιστικά Δεδομένα

Ποιό είναι το μέγεθος του δημόσιου τομέα στις οικονομίες του ΟΟΣΑ;

Στατιστικά Δεδομένα

Ποιό είναι το μέγεθος του δημόσιου τομέα στις οικονομίες του ΟΟΣΑ;

Source: OECD Economic Outlook (2005)

Στατιστικά Δεδομένα

Ο δημόσιος τομέας αυξάνεται ή μειώνεται τα τελευταία χρόνια ;

Στατιστικά Δεδομένα

TABLE 1
Social Transfers as a Percentage of GDP vs Economic Growth, 19 OECD Countries, 1960–1992

Country	Transfers as % of GDP					Growth rate of real GDP/capita	
	OECD (1985) estimates			IMF accounts		1960–1980	1960–1992
	1960	1970	1980	1980	1990		
Belgium	13.1	19.3	30.4	22.3 c	19.2 c (1988)	3.7	2.9
Netherlands	11.7	22.5	28.3	25.5 c	25.6 c	2.9	2.3
Denmark	12.3	19.1	27.4	28.5	29.0	2.8	2.4
Sweden	10.8	16.8	25.9	21.2 c	21.3 c	2.7	2.1
West Germany	18.1	19.5	25.7	26.2	25.3 (1989)	3.0	2.6
Austria	15.9	18.9	23.3	24.0	24.7	3.8	3.0
France	13.4	16.7	22.6	24.1	27.4	3.5	2.8
Italy	13.1	16.9	21.2	16.9 c	22.8 c (1988)	4.1	3.2
Norway	7.9	16.1	21.0	21.0	27.1	3.8	3.1
Finland	8.8	13.6	19.2	10.1 c	14.1 c	3.8	2.8
Ireland	8.7	11.9	19.2	n.a.	n.a.	3.5	3.4
United Kingdom	10.2	13.2	16.4	18.8	16.2	2.0	1.9
New Zealand	10.4	9.2	15.2	17.2 c	19.7 c (1991)	1.4	1.2
United States	7.3	10.4	15.0	12.0	12.2	2.1	1.8
Canada	9.1	11.8	15.0	14.9	16.7	3.3	2.5
Switzerland	4.9	8.5	14.3	16.3	17.6 (1984)	2.1	1.7
Australia	7.4	7.4	12.8	11.6	12.6	2.6	2.1
Japan	4.0	5.7	11.9	n.a.	n.a.	6.2	5.1
Greece	9.3	9.0	11.1	n.a.	n.a.	5.4	3.7
19 countries	9.3	12.3	17.4			3.1	2.6
16 countries				16.6	17.4	2.7	2.2

Στατιστικά Δεδομένα : Διάρθρωση δημόσιας δαπάνης (ΟΟΣΑ)

	Κρατική Κατανάλωση				
	Συνολική Δαπάνη (%ΑΕΠ)	Αγαθά και Υπηρεσίες (%ΑΕΠ)	Δαπάνη για μισθούς (%ΑΕΠ)	Μεταβιβαστικές Πληρωμές. Κοινωνικές Δαπάνες (%ΑΕΠ)	Κρατικές Επενδύσεις (%ΑΕΠ)
BEL	0.52	0.10	0.12	0.15	0.02
GER	0.49	0.11	0.08	0.18	0.02
DNK	0.54	0.08	0.17	0.16	0.02
FIN	0.56	0.07	0.13	0.16	0.03
FRA	0.47	0.10	0.13	0.17	0.03
UK	0.45	0.09	0.10	0.13	0.01
GRE	0.39	0.07	0.10	0.15	
IRE	0.37	0.06	0.08	0.08	0.04
ITA	0.48	0.08	0.10	0.16	0.02
JPN	0.21	0.10	0.06	0.10	0.05
NOR	0.50	0.07	0.12	0.13	0.03
SWE	0.57	0.11	0.15	0.17	0.03
USA	0.37	0.05	0.09	0.11	0.03

Source: OECD Economic Outlook (2005)

Στατιστικά Δεδομένα : Διάρθρωση δημόσιας δαπάνης (Ελλάδα)

Ελλάδα	Κρατική Κατανάλωση					
	Συνολική Δαπάνη (%ΑΕΠ)	Αγαθά και Υπηρεσίες (%ΑΕΠ)	Δαπάνη για μισθούς (%ΑΕΠ)	Μεταβιβαστικές Πληρωμές. Κοινωνικές Δαπάνες (%ΑΕΠ)	Επιδότησεις (%ΑΕΠ)	Εξυπηρέτηση Δημ. Χρέους (%ΑΕΠ)
1970	0.22	0.04	0.07	0.08	0.01	0.006
1975	0.19	0.05	0.07	0.07	0.02	0.009
1980	0.23	0.05	0.08	0.08	0.02	0.017
1985	0.19	0.07	0.10	0.13	0.02	0.042
1990	0.19	0.04	0.11	0.13	0.01	0.088
1995	0.33	0.05	0.10	0.13	0.01	0.109
2000	0.39	0.07	0.10	0.15	0.01	0.067

Source: *OECD Economic Outlook (2005)*

Α) Οικονομικοί Παράγοντες και αναδιανομή

Το Βασικό Ερώτημα ξανά ...

Ποιες **οικονομικές παράμετροι** περιμένουμε να επηρεάζουν την αναδιανεμητική πολιτική των κυβερνήσεων ;

Α) Οικονομικοί Παράγοντες και αναδιανομή

Το Βασικό Ερώτημα ξανά ...

Ποιες **οικονομικές παράμετροι** περιμένουμε να επηρεάζουν την αναδιανεμητική πολιτική των κυβερνήσεων ;

- Ανισότητα [Meltzer and Richard (1981)]

Α) Οικονομικοί Παράγοντες και αναδιανομή

Το Βασικό Ερώτημα ξανά ...

Ποιες **οικονομικές παράμετροι** περιμένουμε να επηρεάζουν την αναδιανεμητική πολιτική των κυβερνήσεων ;

- Ανισότητα [Meltzer and Richard (1981)]
- Παγκοσμιοποίηση [Keen and Marchand (1997)]

Α) Οικονομικοί Παράγοντες και αναδιανομή

Ποια είναι η σχέση μεταξύ ανισότητας και αναδιανομής :

$$T_M^* = \frac{(\bar{y} - y_M)^2}{4\bar{y}}$$

Σε οικονομίες που υπάρχει μεγαλύτερη ανισότητα μεταξύ του διάμεσου ψηφοφόρου και του μέσου κατά κεφαλήν εισοδήματος, η αναδιανομή θα είναι εντονότερη δηλαδή θα εμφανίζονται: (i) υψηλότερη φορολογία και (ii) μεγαλύτερες μεταβιβάσεις εισοδήματος.

A) Οικονομικοί Παράγοντες και αναδιανομή

Ποια είναι η σχέση μεταξύ ανισότητας και αναδιανομής :

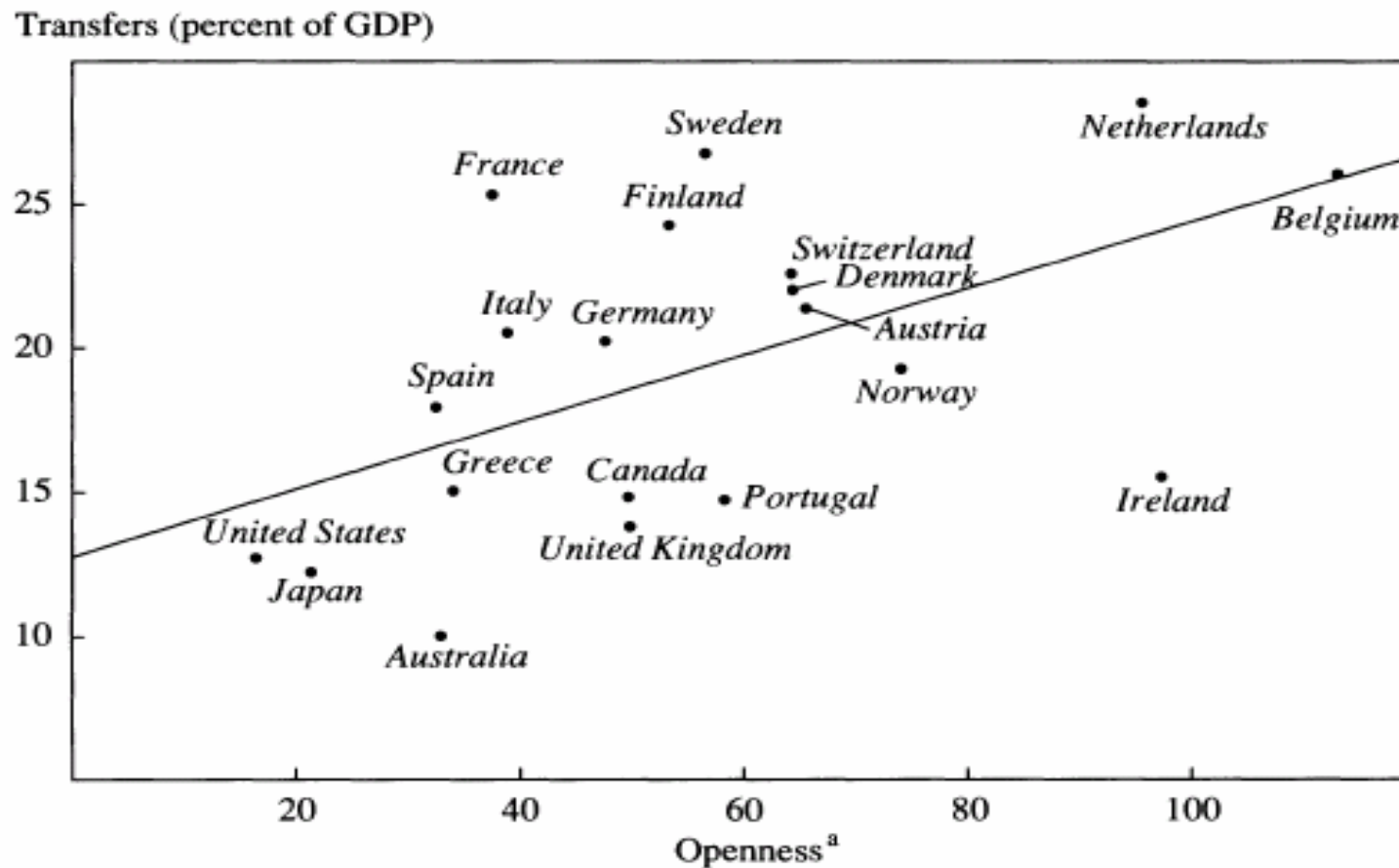
	Συντελεστής Gini	Μεταβιβαστικές Πληρωμές (%ΑΕΠ)
AUT	34.34	0.17
CAN	35.95	0.10
GER	31.88	0.18
DNK	30.67	0.16
SPA	39.21	0.11
FIN	31.90	0.14
FRA	34.02	0.16
UK	32.82	0.13
IRE	38.10	0.11
ITA	36.65	0.14
LUX	31.76	0.14
NOR	32.54	0.13
POR	39.05	0.09
SWE	29.39	0.16
USA	37.05	0.10

Εμπειρικές μελέτες για τη
σχέση **ανισότητας - αναδιανομής**
[Perotti (1996)]

A) Οικονομικοί Παράγοντες και αναδιανομή

Ποια είναι η σχέση μεταξύ παγκοσμιοποίησης και αναδιανομής :

Rodrik (1998)

B) Πολιτικό-εκλογικό σύστημα και αναδιανομή

Το Βασικό Ερώτημα ξανά ...

Ποιες **παράμετροι του πολιτικού συστήματος** περιμένουμε να επηρεάζουν την αναδιανεμητική πολιτική των κυβερνήσεων ;

B) Πολιτικό-εκλογικό σύστημα και αναδιανομή

Το Βασικό Ερώτημα ξανά ...

Ποιες **παράμετροι του πολιτικού συστήματος** περιμένουμε να επηρεάζουν την αναδιανεμητική πολιτική των κυβερνήσεων ;

- Σοσιαλδημοκρατικές κυβερνήσεις [Perotti and Kontopoulos (2002)]

B) Πολιτικό-εκλογικό σύστημα και αναδιανομή

Το Βασικό Ερώτημα ξανά ...

Ποιες **παράμετροι του πολιτικού συστήματος** περιμένουμε να επηρεάζουν την αναδιανεμητική πολιτική των κυβερνήσεων ;

- Σοσιαλδημοκρατικές κυβερνήσεις [Perotti and Kontopoulos (2002)]
- Αναλογικότητα του εκλογικού συστήματος [Persson and Tabellini (2003)]

B) Πολιτικό-εκλογικό σύστημα και αναδιανομή

Η πολιτική των σοσιαλδημοκρατικών κυβερνήσεων

Εμπειρικές μελέτες έχουν δείξει ότι τα **σοσιαλδημοκρατικά** κόμματα τείνουν να ευνοούν την πολιτική της αναδιανομής.

[Alesina et al (1997), Perotti and Kontopoulos (2002)]

B) Πολιτικό-εκλογικό σύστημα και αναδιανομή

Η πολιτική των σοσιαλδημοκρατικών κυβερνήσεων

Εμπειρικές μελέτες έχουν δείξει ότι τα **σοσιαλδημοκρατικά** κόμματα τείνουν να ευνοούν την πολιτική της αναδιανομής.

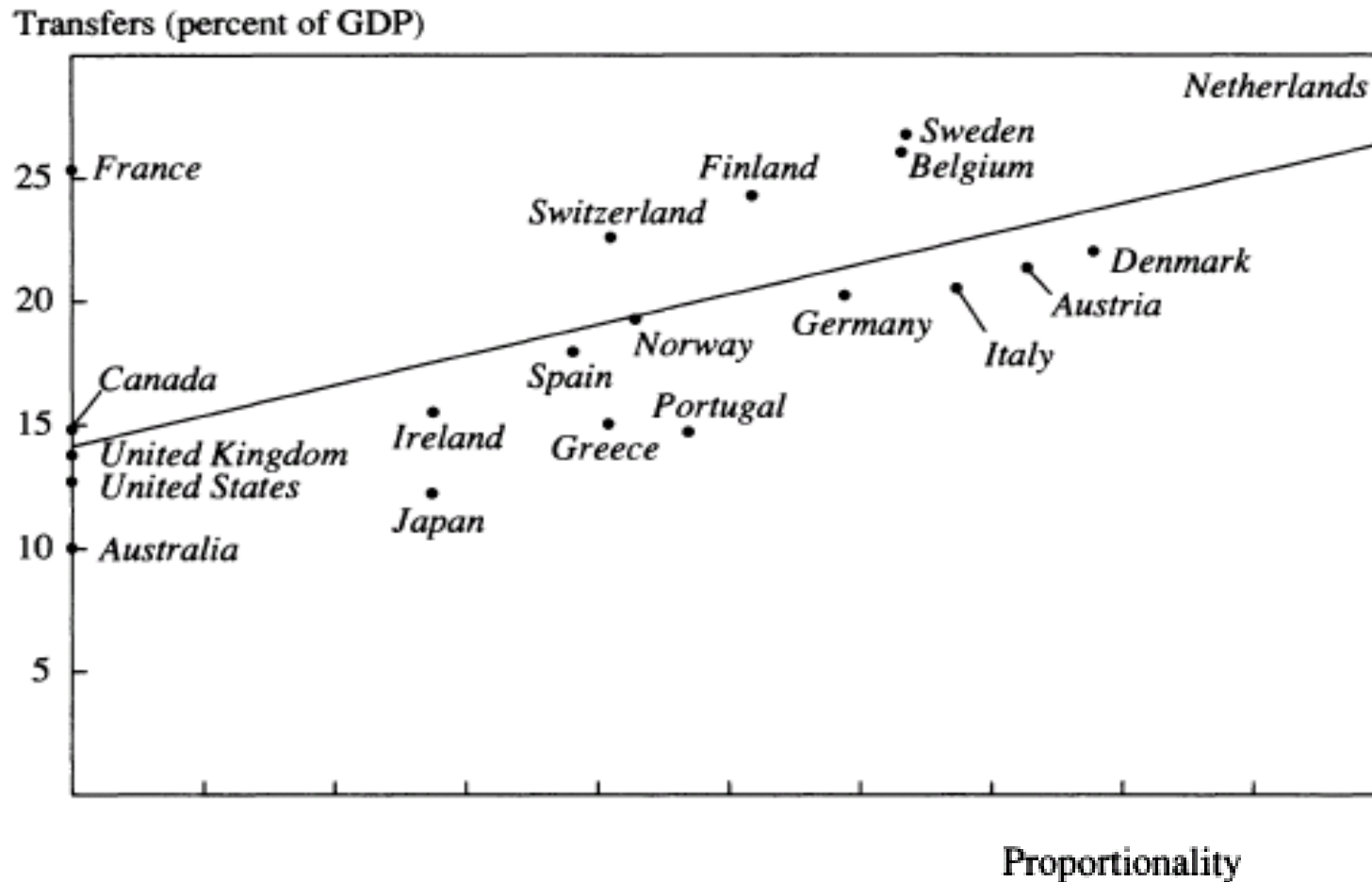
[Alesina et al (1997), Perotti and Kontopoulos (2002)]

Στην Ευρώπη ακόμα και οι **φιλελεύθερες** κυβερνήσεις **δυσκολεύονται** να περιορίσουν τις πολιτικές αναδιανομής

- **Το εκλογικό σώμα** –ακόμα και κεντρώοι- ψηφοφόροι πιστεύουν και υποστηρίζουν την ανάγκη της αναδιανομής
- Τεράστιο **πολιτικό κόστος**

B) Πολιτικό-εκλογικό σύστημα και αναδιανομή

Ποια είναι η σχέση αναλογικότητας του εκλογικού νόμου και αναδιανομής ;

Γ) Πεποιθήσεις για τη φτώχεια και αναδιανομή

Το Βασικό Ερώτημα ξανά ...

Ποιες **ιδεολογικές παράμετροι** περιμένουμε να επηρεάζουν την αναδιανεμητική πολιτική των κυβερνήσεων ;

- Πεποιθήσεις αναφορικά με την κοινωνική κινητικότητα

Γ) Πεποιθήσεις για τη φτώχεια και αναδιανομή

Το Βασικό Ερώτημα ξανά ...

Ποιες **ιδεολογικές παράμετροι** περιμένουμε να επηρεάζουν την αναδιανεμητική πολιτική των κυβερνήσεων ;

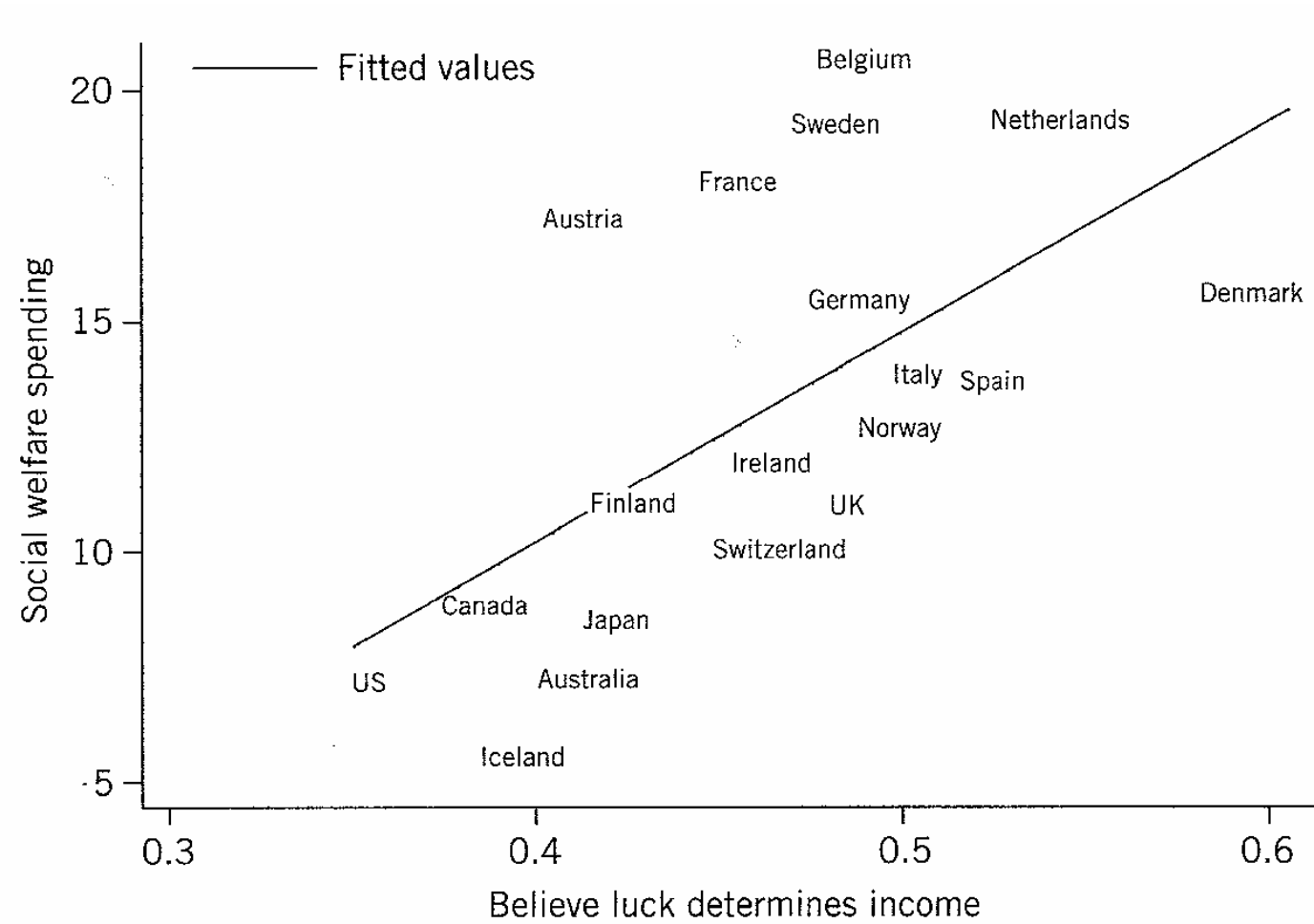
- Πεποιθήσεις αναφορικά με την κοινωνική κινητικότητα
- Πεποιθήσεις αναφορικά με τη φτώχεια

Γ) Πεποιθήσεις για τη φτώχεια και αναδιανομή

Πεποιθήσεις αναφορικά με τη φτώχεια	Η.Π.Α.	Ευρωπαϊκή Ένωση
«Πιστεύω ότι οι φτωχοί είναι εγκλωβισμένοι σε κατάσταση φτώχειας»	29%	60%
«Πιστεύω ότι η τύχη καθορίζει το εισόδημα»	30%	54%
«Πιστεύω ότι οι φτωχοί είναι τεμπέληδες»	60%	26%

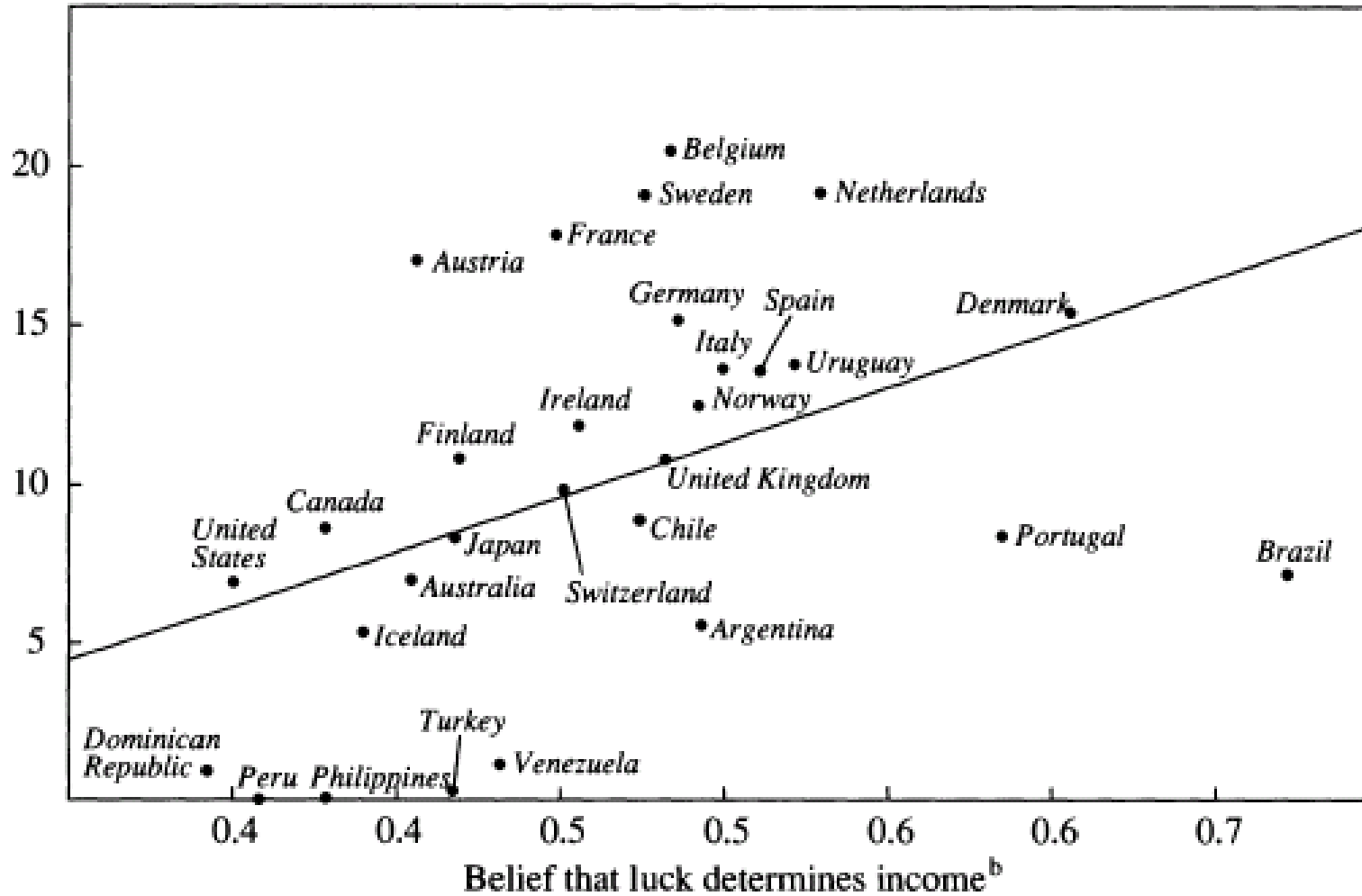
Source: World Values Survey

Γ) Πεποιθήσεις για τη φτώχεια και αναδιανομή

Γ) Πεποιθήσεις για τη φτώχεια και αναδιανομή

Social spending (percent of GDP)^a

Γ) Πεποιθήσεις για τη φτώχεια και αναδιανομή

Πεποιθήσεις και Οικονομική πραγματικότητα

Υπάρχει σχέση ;

1) Αρνητική σχέση συντελεστών **Gini** και **αναδιανομής**

2) Πλήθος εμπειρικών μελετών δείχνουν ότι η **κοινωνική κινητικότητα** δεν είναι τόσο διαφορετική μεταξύ Η.Π.Α και Ε.Ε.

[Gottschalk and Spolaore (2002), Checchi et al (1999), Kaelble (1985)]

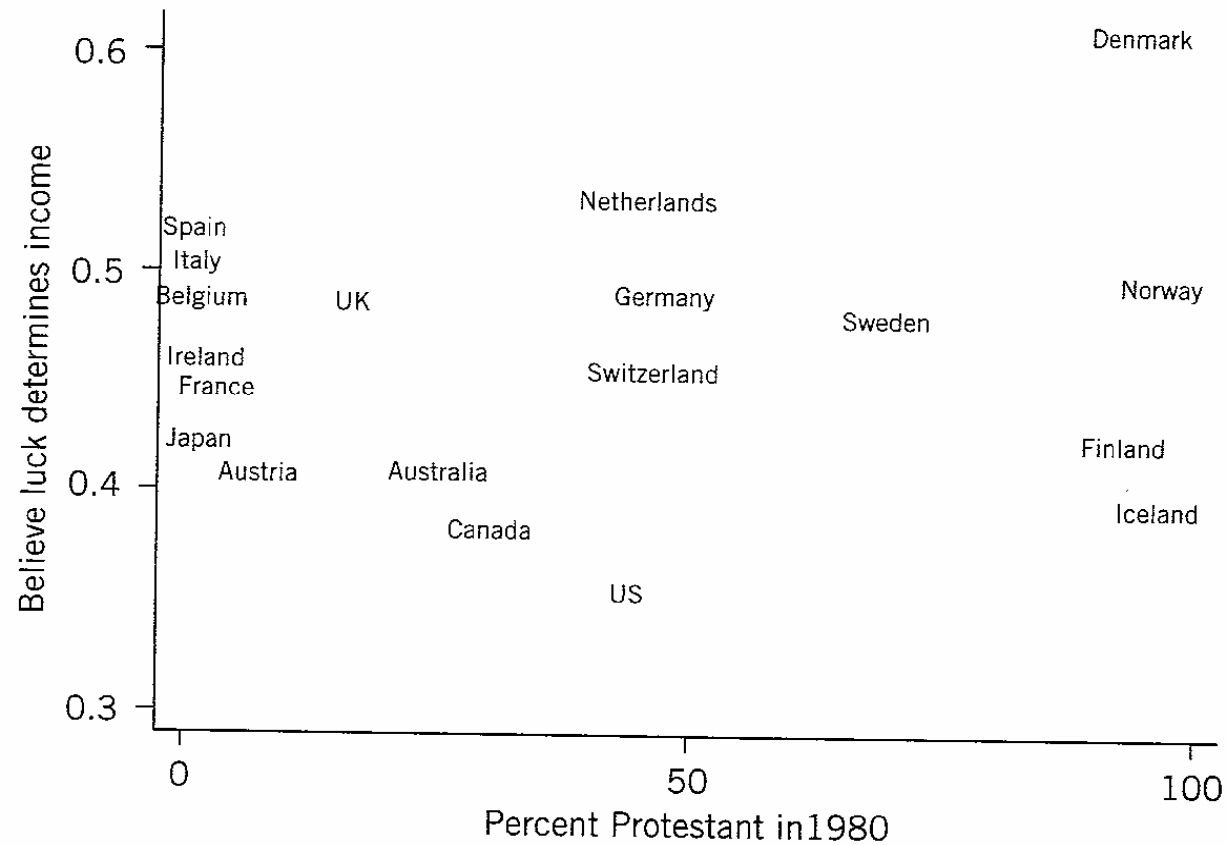
Άρα **τι επηρεάζει τις πεποιθήσεις** αναφορικά με τη φτώχεια ;

Γ) Πεποιθήσεις για τη φτώχεια και αναδιανομή

Θρησκευτικές/ Πολιτισμικές Καταβολές
[Max Weber (1905)]

Γ) Πεποιθήσεις για τη φτώχεια και αναδιανομή

Θρησκευτικές/ Πολιτισμικές Καταβολές
[Max Weber (1905)]

Γ) Πεποιθήσεις για τη φτώχεια και αναδιανομή

Ο ρόλος των σοσιαλιστικών κινημάτων και των κομμάτων της αριστεράς

Γ) Πεποιθήσεις για τη φτώχεια και αναδιανομή

Ο ρόλος των σοσιαλιστικών κινημάτων και των κομμάτων της αριστεράς

